

כלכליסט

דעות |

בארץ

תעשייה זו לא מילה גסה

שר התמ"ת החדש נפתלי בנט משנה את שם המשרד ושומט ממנו את בסיסו - התעשייה

זאב תדמור

08:30, 29.03.13

3 תגובות

משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה (או בקיצור התמ"ת) הוא משרד ממשלתי אשר הוקם בשנת 1949 בתור משרד התעשייה, שבתוכו היו גם אגפי המסחר והתעסוקה. כיום משרד התמ"ת הוא אחד המשרדים הכלכליים שבו מרוכזים כלים לעידוד הצמיחה הכלכלית של התעשייה הישראלית. הוא מתמקד במיצוי פוטנציאל ההון האנושי והשבחתו, בשיפור והתאמת הכלים הקיימים ובניית כלים חדשים, במיצוי החקיקה הקיימת, בחדשנות חקיקתית ובהתאמת מכלול פעילותו של המשרד למציאות במשק הישראלי ויכולת התחרות שלו עם משקי העולם.

אם כך, קצת תמוה רצונו של השר החדש נפתלי בנט לשנות את שם המשרד - מ"משרד התעשייה המסחר והתעסוקה" ל"משרד הכלכלה והמסחר" - תוך התעלמות מהתעשייה שהיא הבסיס במשרד חשוב זה, בוודאי כשיש כבר משרד חשוב אחר שמתמקד בכלכלה וכספים - האוצר.

ברבע האחרון של המאה ה-20 חשבו בארה"ב ובמערב בכלל (למעט גרמניה) כי החל עידן חדש שבו ניתן לבסס כלכלה לאומית על שירותים (בנקאיים, פיננסיים ואחרים), חדשנות טכנולוגית ואינטרנט, ואת הייצור אפשר ורצוי להעביר למזרח הרחוק - שם הוא זול יותר. אולם בעשור האחרון הגיעו התפכחות והכרה בכך שכלכלה כזאת בנויה על קרח דק, ובמשבר (כמו זה של 2008 למשל) היא יכולה להתרסק, ושרק רצפת ייצור רחבה יכולה לייצב כלכלות לאומיות.

לאור זאת רצונו של בנט הולך, לפחות למראית עין, נגד הכיוון שבו זורם שאר העולם. יתרה מכך, אם נתמקד בישראל, לתעשיית ההייטק יש חשיבות מכרעת בצמיחה הכלכלית של המדינה והיא מקבלת ביטוי מרכזי במשרד המדען הראשי בתמ"ת. נחבר לכך את עיסוק התמ"ת בעידוד ייצור מקומי, כלומר פיתוח תעשייה מקומית, ונקבל משרד שעיקרו תעשייה, אמנם למען הכלכלה, אבל בעיקר תעשייה.

שינוי השם הוא אמנם קוסמטי-סמנטי, אבל יש לו חשיבות רבה בהתייחסות הציבור אל המשרד. בנט בוודאי מבין את חשיבות התעשייה ופיתוחה, אך, כאמור, סילוק השם "תעשייה" מיד עם כניסתו לתפקיד לא משרת מטרה זאת.

הכותב הוא **יו"ר מוסד שמואל נאמן** ונשיא הטכניון לשעבר